

**LETNO POROČILO
O SAMOEVALVACIJI ŠOLE
ZA ŠOLSKO LETO 2013/2014**

LETNO POROČILO SO PRIPRAVILE:

**mag. Špela Drstvenšek, prof.
Urška Bertonec, prof.
Andreja Büdefeld, prof.
Iris Strelec, prof.**

Številka: 1775/2014

Datum: 29. 9. 2014

Mnenje učiteljskega zbora podano dne:

22. 9. 2014

Mnenje Sveta staršev podano dne:

29. 9. 2014

Svet šole potrdil Letno poročilo o samoevalvaciji šole
za šolsko leto 2013/2014 dne:

29. 9. 2014

1 UVOD

Evalvacija je proces, v katerem ugotavljamo, do kolikšne mere in na kakšen način smo dosegli zastavljene cilje. Izvajamo jo, da bi ovrednotili in določili vrednost, kakovost, uporabnost, učinkovitost ali pomembnost tistega, kar evalviramo, ter identificirali potrebne izboljšave.

Letno poročilo o samoevalvaciji šole za šolsko leto 2013/2014 je nastalo na osnovi procesa, ki ga že več let izvajamo v skladu z navodili strokovnjakov Šole za ravnatelje v okviru izobraževanja Usposabljanje za uvedbo sistema ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti vzgojno-izobraževalnih organizacij. V letu 2012 smo izvedli tudi zunanjo evalvacijo strokovnjakov Šole za ravnatelje, ki je potrdila naša prizadevanja na tem področju. Zunanji evalvatorji so ugotovili, da je proces zastavljen in izpeljan v skladu s pričakovanji oziroma jih celo presegel.

2 PREDSTAVITEV ŠOLE

Osnovna šola Toneta Čufarja Maribor je ena izmed dvajsetih osnovnih šol Mestne občine Maribor. Leži v mestni četrti Pobrežje, kjer v neposredni bližini šole stojita še dve osnovni šoli. Osnovna šola Toneta Čufarja stoji na tem mestu že 114 let. Poučevanje in vzgajanje imata na šoli dolgo tradicijo, kar pomeni veliko izkušenj in znanja, ki smo jih uspešno podali mnogim generacijam mariborskih otrok. V šolskem letu 2013/2014 je bilo na šoli 341 učencev, poučevalo jih je 40 strokovnih delavcev, skupaj pa je za njih skrbelo okoli 55 zaposlenih. Pouk poteka v dveh stavbah, povezanih z neustreznim veznim hodnikom. Šola ima zelo lepo in prostorno okolico, kjer se nahajajo: igrišče za mlajše učence na travnatih površinah, asfaltirani igrišči za roket in odbojko, igrišči za odbojko na mivki ter parkirišča za zaposlene in starše. V šolskem letu 2013/14 smo s sredstvi Mestne občine Maribor v celoti obnovili staro šolsko zgradbo. Prav tako je bila izvedena novelacija projektne dokumentacije za prizidek k šoli ter obnovo telovadnice in zunanjih površin. Začetek investicije je predviden v septembru 2014, dela pa naj bi bila končana v letu 2016.

Na šoli se trudimo našim učencem privzgojiti osnovne in nujne vrednote, kot so odgovornost in spoštovanje samih sebe, drugih ter okolja, v katerem živimo. Učencem se trudimo podati tudi potrebno znanje ter kompetence za nadaljevanje šolanja in dosego ciljev, ki so si jih zadali. V ta namen posebej poudarjamo izobraževanje zaposlenih in vključevanje učencev v mnoge šolske ter obšolske dejavnosti na šolskem, državnem in mednarodnem nivoju. Prav tako se zavedamo, da je potrebno krepiti komunikacijo in medsebojno sodelovanje med zaposlenimi, učenci in starši. Težave in konflikte poskušamo reševati sproti, na konstruktiven način, z veliko mero razumevanja, vendar z zavedanjem, da lahko samo z dobrim delom, s trudom in poštenostjo dosežemo želene rezultate. Tega želimo naučiti tudi naše učence.

Ko imamo učitelji jasno predstavo o tem, kakšno šolo želimo v prihodnosti, smo samozavestnejši, bolj motivirani za delo in uspešnejši. Začrtamo si cilje, lažje načrtujemo pot do njihove uresničitve in čutimo varno prihodnost, saj so upoštevana naša mnenja, želje ter potrebe.

3 POTEK SAMOEVALVACIJE

3.1 PREDSTAVITEV OBRAVNAVANEGA PREDNOSTNEGA PODROČJA

V Letnem delovnem načrtu šole za šolsko leto 2013/2014 smo na osnovi razvojnega načrta 2010–2015, Letnega poročila o samoevalvaciji šole za šolsko leto 2012/13 ter analize dela v šolskem letu 2012/13 za šolsko leto 2013/14 določili naslednja prednostna področja:

- **Strategije za nenasilno komunikacijo:** S pomočjo analize končnih rezultatov prednostne naloge Strategije za nenasilno komunikacijo so nastali predlogi, na osnovi katerih smo se dogovorili, da bomo pozornost v tem šolskem letu še posebej namenili učencem, in sicer ozaveščanju o neprimerni komunikaciji, soočanju z neprimernim vedenjem, agresivnostjo in s konflikti, prepoznavanju medsebojnega neprimernega vedenja ter opozarjanju samih učencev na neprimerno komunikacijo in vedenje.
- **Razvijanje bralne pismenosti:** Že več let ugotavljamo, da sta bralno razumevanje in funkcionalna pismenost učencev na naši šoli (podobno ugotavljajo na večini šol v Sloveniji) na prenizki stopnji. Tako so tudi rezultati različnih preverjanj, kjer sta kot osnova besedilo in razumevanje prebranega, nižji, kot bi lahko oz. bi morali biti. Zato smo že v preteklem šolskem letu kot prednostno nalogo izvajali razvijanje bralne pismenosti. Ker je le-to za zadovoljujoče rezultate večletni proces, bomo tudi v šolskem letu 2013/14 aktivnosti na tem področju izvajali kot prednostne.
- **Delo z nadarjenimi učenci:** Pod mentorstvom Območne enote Zavoda RS za šolstvo Maribor bomo v šolskem letu 2013/14 pregledali področje dela z nadarjenimi učenci ter področja, za katera bomo ugotovili, da so šibka, in jih poskušali izboljšati. V prvem koraku bomo izdelali izvedbeni načrt dela z nadarjenimi učenci s pomočjo kazalcev kakovosti za vzgojno-izobraževalno delo (prva polovica leta), v nadaljevanju pa bomo delali v skladu z izvedbenim načrtom.

Na šoli so oblikovane delovne skupine, ki so odgovorne za načrtovanje dejavnosti ter organizacijo in evalviranje izvajanja načrtovanih dejavnosti. Vse načrtovane dejavnosti so strokovni delavci dolžni vključiti v svoje letne delovne načrte dela (pouk, oddelčne skupnosti).

Prednostne naloge smo udejanjali in razvijali v skladu s cilji:

PREDNOSTNO PODROČJE	CILJI
STRATEGIJE ZA NENASILNO KOMUNIKACIJO	<ul style="list-style-type: none"> • zmanjšati neprimerno komunikacijo med samimi učenci brez posredovanja učitelja
RAZVIJANJE BRALNE PISMENOSTI	<ul style="list-style-type: none"> • izboljšanje bralne pismenosti • izboljšanje ravni razumevanja prebranega • izboljšanje kakovosti učenja • izboljšanje uspeha pri NPZ • povečanje števila bralcev
DELO Z NADARJENIMI UČENCI	<ul style="list-style-type: none"> • pripraviti izvedbeni načrt dela z nadarjenimi učenci s pomočjo kazalcev kakovosti za vzgojno-izobraževalno delo

	<ul style="list-style-type: none">• delati v skladu z izvedbenim načrtom
--	--

3.2 NAČRTOVANJE, IZVEDBA IN SPREMLJAVA DOSEGANJA ZASTAVLJENIH CILJEV

Doseganje ciljev smo načrtovali na pedagoških konferencah in delavnicah na ravni šole, na sestankih delovnih skupin za posamezne prednostne naloge, na ravni aktivov ter vsak posameznik zase v letnih delovnih načrtih za posamezne predmete oz. oddelčne skupnosti.

PREDNOSTNA NALOGA	VODJA DELOVNE SKUPINE	ČLANI DELOVNE SKUPINE
STRATEGIJE ZA NENASILNO KOMUNIKACIJO	ANDREJA BÜDEFELD	Anita Ragolič, Blandina Podbevšek, Urška Bertoncelej, Lucija Celcer (OPB), Valerija Domajnko (1. VIO), Bojana Stožer (2. VIO), Aleksandra Mirkanović, Gregor Smolar (3. VIO)
RAZVIJANJE BRALNE PISMENOSTI	IRIS STRELEC	Zlatka Groznik (OPB), Mojca Riedl (1. VIO), Petra Vrtarič (2. VIO), Mateja Ajdič (jeziki), Aleksander Kelemina (DRU), David Cuder (NAR), Marjana Ogrinc (MAT), Mira Harnik (GUM), Silvia Prelog (SVET.)
DELO Z NADARJENIMI UČENCI	URŠKA BERTONCELJ	Andreja Büdefeld (1. VIO), Mihelca Hojski (2. VIO), Andreja Ferk (3. VIO), Jožica Špec (SVET.), Špela Drstvenšek

Dejavnosti na ravni šole, roki za izvedbo in merila za ugotavljanje uspešnosti doseganja posameznega cilja so razvidni iz akcijskih načrtov za vsako prednostno nalogo.

3.2.1. Strategije za nenasilno komunikacijo

CILJI	DEJAVNOSTI	KDO	KDAJ	MERILA	EVALVACIJA (KDAJ, KJE, NA KAKŠEN NAČIN)
	1.-9. RAZRED izdelava in zapis načrta razreda (vsak učenec premisli in ubesedi, kaj ga moti, razjezi ali prizadene)	razredniki, učenci	september 2013	načrt razreda	sprotna evalvacija na razrednih urah/pouk/OPB

zmanjšati neprimerno komunikacijo med učenci samimi, brez posredovanja učitelja	<p>sprotno preverjanje neprimerne komunikacije na razrednih urah ali pri pouku ter določanje kazni ob pojavu le-te</p>	<p>razredniki, učitelji OPB, učenci</p>	<p>september 2013–junij 2014</p>	<p>upoštevanje načrta razreda</p>	<p>ob koncu 1. ocenjevalnega obdobja in ob koncu šolskega leta evalvacija razrednega načrta</p>
	<p>opozarjanje sošolcev ob pojavu neprimerne komunikacije, brez posredovanja učitelja</p>	<p>učenci</p>	<p>september 2013–junij 2014</p>	<p>pogostost opozoril in zmanjševanje neprimerne komunikacije med učenci</p>	
	<p>SPLOŠNE DEJAVNOSTI seznanitev staršev s ciljem prednostne naloge predavanje o tehnikah odreagiranja in delavnica za obvladovanje jeze (za učitelje) izvajanje vaj samoobvladovanja</p>	<p>ga. Špela Drstvenšek zunanji predavatelj strokovni delavci</p>	<p>september 2013 oktober 2013 september 2013–junij 2014</p>		

3.2.2. Razvijanje bralne pismenosti

CILJI	DEJAVNOSTI	KDO	KDAJ	MERILA	EVALVACIJA (KDAJ, KJE, NA KAKŠEN NAČIN)
izboljšanje tekočnosti branja in branja z razumevanjem	ozaveščanje pomena branja (branje učencem, branje učencev v šoli in doma, delo z različnimi besedili - lahko tudi z uporabo BUS strategij, sodelovanje s šolsko knjižnico, v okviru projektov, na natečajih ipd.)	učitelji, učitelji OPB, knjižničarka, šolska svetovalna služba, zunanji izvajalci, izvajalki projekta Popestrimo šolo idr.	celo šolsko leto	tristopenjski kriterij: ni usvojil (0–50 %), je delno usvojil (50–75%), je usvojil (75–100%)	- učiteljice 1. razreda oktobra in maja naredijo evalvacijo stanja na področju prepoznavanja črk in glaskovanja z nalogami za razvijanje percepcije ter vidnega in slušnega razločevanja - učiteljice 2. razreda oktobra in maja naredijo evalvacijo stanja branja (hitrost in pravilnost prebranega) z nalogami za ugotavljanje razvitosti bralne tehnike - učiteljice 3. in 4. razreda oktobra in maja naredijo evalvacijo stanja branja z razumevanjem z nalogami za ugotavljanje razumevanja pri branju; - poročilo skupine za prednostno nalogo na podlagi ugotovitev učiteljev in učencev (junij) – evalvacija, načrtovanje za naprej
	uporaba BUS strategij pri pouku (VŽN, Paukova strategija, PV3P); lahko tudi kot kombinacija strategij ali le kot	- učitelji od 1. do 4. r. lahko uporabijo BUS strategije pri delu z različnimi besedili	celo šolsko leto	isti kriterij	- evidence učiteljev (vsako uporabo strategije zabeležijo v spletno zbornico v kratkem

<p>izboljšanje učnega procesa z uporabo bralno učnih strategij</p>	<p>delov posameznih strategij (npr. podčrtovanje ključnih besed, priklic predznanja, povzetki itd.).</p>	<p>- učitelja v 5. razredu uporabita vse tri strategije (eno uporabita dvakrat) - učitelji od 6. do 9. r. uporabijo določeno strategijo, in sicer učitelji obeh umetnostnih predmetov in športa uporabijo VŽN, vsi učitelji družboslovnih predmetov uporabijo PV3P, vsi učitelji naravoslovnih predmetov uporabijo Paukovo strategijo; <i>posamezni učitelj določeno strategijo izvede po enkrat v vsakem razredu (od 6. do 9. r.)</i></p> <p>- učitelji DSP štirikrat v šolskem letu uro pomoči izvedejo s kakšno strategijo</p>			<p>poročilu z lastno samorefleksijo) - poročilo skupine za prednostno nalogo na podlagi ugotovitev učiteljev in učencev (junij) – evalvacija, načrtovanje za naprej</p>
	<p>izvedba uvodne predstavitve strategij učiteljem (pregled BUS strategij, s poudarkom na PV3P; drugače izvedba predstavitev glede na potrebe in želje učiteljev)</p>	<p>skrbnica za OŠ Toneta Čufarja, ravnateljica in vodja prednostne naloge</p>	<p>oktobra uvodna, drugače po dogovoru</p>		
	<p>svetovanje in strokovna podpora učiteljem</p>	<p>skrbnica za OŠ Toneta Čufarja, ravnateljica in vodja prednostne naloge</p>	<p>po potrebi skozi celo šolsko leto</p>		

	medsebojne hospitacije (tri na OŠ Toneta Čufarja)	trije udeleženci, skrbnica za OŠ Toneta Čufarja, ravnateljica in vodja prednostne naloge	po dogovoru		
	ravnateljjeva spremljava dela (lestvica za spremljanje pouka)	ravnateljica	v skladu z letnim delovnim načrtom; po dogovoru		
izboljšanje procesa učenja in učenčeve samoregulacije – učenje učenja	<p>pogovor o šolskem delu, s poudarkom na utemeljitvi učenja (učenje učenja) ter zavedanju pomena branja in bralne pismenosti; reševanje ankete</p> <p>- pregled šolskih zvezkov posameznikov</p> <p>- izvajanje že utečenih aktivnosti na področju spodbujanja branja in bralne pismenosti (npr. Rastem s knjigo, pravljичne urice, Noč branja idr.)</p> <p>- pogovor z učenci o njihovem učenju ter o uporabnosti posameznih strategij pri le-tem</p>	<p>ravnateljica, vodja prednostne naloge</p> <p>učitelji posameznih predmetov in skupina za PN</p> <p>učitelji posameznih predmetov, knjižničarka, učiteljice v podaljšanem bivanju</p> <p>učitelji posameznih predmetov, razrednik</p>	<p>oktobra</p> <p>celo šolsko leto</p> <p>celo šolsko leto</p> <p>celo šolsko leto</p>		<p>- anketi učencev (ena oktobra, ena maja) – samoregulacija</p> <p>- poročilo skupine za prednostno nalogo na podlagi ugotovitev učiteljev in učencev (junij) – evalvacija, načrtovanje za naprej</p>

3.2.3. Delo z nadarjenimi učenci

CILJI	DEJAVNOSTI	KDO	KDAJ	MERILA	EVALVACIJA (KDAJ, KJE, NA KAKŠEN NAČIN)
- pripraviti izvedbeni načrt dela z	pregled kazalcev kakovosti ter dopolnitev s svojimi predlogi in komentarji	projektni tim	do 15. 9. 2013		usklajen predlog posredujemo ZRSS

<i>nadarjenimi učenci s pomočjo kazalcev kakovosti za vzgojno-izobraževalno delo</i> <i>- delati v skladu z izvedbenim načrtom</i>	uporaba diskusijske metode (metoda raziskovalnega učenja) v neposredni praksi (ga. ravnateljica na pedagoški konferenci, učitelj v razredu)	projektni tim učitelji	delavnica v jesenskih počitnicah		na delavnici
	poskusna uporaba kazalcev kakovosti, potrditev ali soglasna dopolnitev	projektni tim	oktober 2013		srečanje projektnih timov vseh sodelujočih šol
	šola oceni svoje delovanje s KKNADOŠ in pripravi izvedbeni načrt dela za naslednje leto	projektni tim	december 2013		sestanki projektnega tima, pedagoške konference
	delo v skladu s projektnim načrtom	projektni tim vsi učitelji	do konca šolskega leta		zaključna pedagoška konferenca

Po pregledu rezultatov KKNAD po strokovnih aktivih smo izdelali akcijski načrt sprememb v delovanju šole za šolsko leto 2013/2014:

a) Prioritetni cilji in kazalci uspešnosti:

- v šoli se organizirajo svetovalne storitve in tematske konference za učitelje,
- VIZ delo z nadarjenimi evalvirajo (vrednotijo) tudi nadarjeni učenci in njihovi starši (spletna anketa).

b) Načrt aktivnosti (naloge, nosilci, roki, finančni načrt):

Naloge	Nosilci in sodelavci	Roki	Finančni stroški	Opombe
Izobraževanje za učitelje: Kritično mišljenje	Zavod Republike Slovenije za šolstvo, ga. Milena Kerndl	junij 2014		
Izobraževanje za učitelje: Postavljanje vprašanj na višjih taksonomskih stopnjah	Zavod Republike Slovenije za šolstvo	avgust 2014		
Roditeljski sestanek za starše NAD učencev	ravnateljica, svetovalna delavka	junij 2014	/	
Natančen pregled rezultatov KKNAD in SWOT analiza in priprava predlogov	aktivi in skupina za prednostno nalogo	junij 2014	/	
Spletna anketa za evalvacijo VIZ dela z nadarjenimi učenci	Urška Bertonec in Jožica Špec	junij 2014	/	
Pregled seznama NAD učencev (napredek na področjih nadarjenosti)	skupina za prednostno nalogo	junij 2014	/	

4 REZULTATI SAMOEVALVACIJE IN USMERITVE

4.1 OVREDNOTENJE DOSEGANJA ZASTAVLJENIH CILJEV

4.1.1 Strategije za nenasilno komunikacijo

S prednostno nalogo smo nadaljevali tudi v šolskem letu 2013/14, pri čemer smo si prizadevali, da so učenci sami posredovali in opozorili sošolca ob pojavu neprimerne/nasilne komunikacije med odmori, kosilom in v situacijah, ko učitelj ni bil prisoten. Naš cilj je bil zmanjšati neprimerno komunikacijo med učenci samimi, pri čemer so bili učenci aktivno vključeni v načrtovanje in izvajanje prednostne naloge.

V šolskem letu 2013/14 so bile izvedene vse dejavnosti, ki so bile načrtovane na nivoju celotne šole. Za starše učencev in strokovne delavce je bilo izvedeno predavanje g. Viliama Ščuke, za vse strokovne delavce predavanje o tehnikah odreagiranja in delavnica za obvladovanje jeze.

Člani tima smo predlagali, da učenci na začetku šolskega leta podajo svoje ideje in strategije reševanja problemov ter izdelajo svoj načrt, kako bodo med seboj komunicirali in posredovali ob pojavu neprimerne komunikacije. V mesecu septembru so razredniki, skupaj z učenci, izdelali načrt razreda. Člani prednostne naloge smo pripravili primer načrta razreda, ki so ga razredniki lahko uporabili. Vsak učenec je premislil in sošolcem povedal, kaj ga moti, razjezi in prizadene. Na ta način so bili vsi sošolci seznanjeni s tem. Na razrednih urah, pri pouku ali v OPB-ju v nižjih razredih smo probleme reševali sproti, pri čemer je vsak učenec povedal, kaj ga je užalilo, razjezilo ali prizadelo. Neprimerna komunikacija ni smela ostati nekaznovana, pri čemer so učenci sami predlagali kazen. Še naprej smo izvajali vaje za samoobvladovanje in kaznovali nasilna dejanja. S prednostno nalogo smo želeli doseči, da so se učenci ob izrečni neprimerni besedi med seboj sami opominjali. V vsakem razredu je bilo mogoče najti kakšnega «mirovnika», ki je sošolce na nemoteč način opozoril na neprimerno komunikacijo. Največ neprimerne komunikacije je bilo prisotne v 3. VIO, še posebej med odmori, pri kosilu in na socialnih omrežjih, čemur je bilo potrebno posvetiti največ pozornosti.

Razvijanje nenasilne komunikacije po VIO:

1. VIO

V začetku šolskega leta je bila temeljna naloga učiteljev, da učence seznanijo s šolskimi pravili. Vsi smo bili enotnega mnenja, da učenci 1. razredov najprej spoznajo različne strategije razvijanja nenasilne komunikacije, kar je bil cilj prednostne naloge lanskega šolskega leta. Skupaj z učenci smo oblikovali razredna pravila ter izpostavili posledice ob kršenju le-teh. Tedensko smo spremljali razredne tabele pozitivnega vedenja, ob petkih pa naredili evalvacijo. Takrat je vsak učenec, skupaj s sošolci, presodil, ali je bilo tekom tedna njegovo vedenje primerno ali ne, pri čemer so bili učenci zelo kritični in pošteni.

Nenasilno komunikacijo smo spodbujali z družabnimi igrami med odmori, pri čemer so se tudi učenci, ki imajo sicer vedenjske težave, uspešno vključevali v igro in bili posledično bolj pridni in prijazni. Spodbujali smo ubeseditev čustev učencev, igranje didaktičnih in družabnih iger, minuto za zdravje oz. sprostitvev, izvajali igre vlog in socialne igre na temo nenasilne komunikacije, izvajali vaje za razvijanje pozitivne medsebojne komunikacije ter starše obveščali ob pojavu neprimernega vedenja otroka.

V načrtu razreda so se najpogosteje pojavljala naslednja moteča vedenja: uporaba neprimernih besed, žaljenje, zasmehovanje ob neuspehu, potiskanje in udarci, izločitev iz skupine, izključenost iz igre, glasnost, kričanje, neprijaznost in neposlušnost.

Kot rešitev so učenci predlagali strategije reševanja: posameznik bi skrbel za to, da bi se vsi vključevali v igro in da ne bi nikogar izločili iz igre; ob neprimerni komunikaciji bi zbirali znake ali nalepke in o neprimernem vedenju obvestili starše; učenec bi ostal brez odmora, ne bi se smel igrati in imel bi več domače naloge.

Z vsemi aktivnostmi, doslednemu reagiranju na neprimerno vedenje in sankcioniranju le-tega nam je neprimerno vedenje pri posameznih učencih uspelo zajezi, pri nekaterih sicer le za en dan, ali pa se je, in to velikokrat, nadaljevalo že v istem dnevu naprej.

2. VIO

V načrtu razreda so se v 4. razredih najpogosteje pojavljala naslednja moteča vedenja: klicanje po primku, uporaba »grdih« besed in grobost, neiskrenost, posameznik se ni držal pravil pri igri.

Učenci so izpostavili, da so veseli pohvale, lepih besed in dobrih odnosov, skupnega igranja ali če kdo prinese kaj sladkega za vse sošolce.

Kot rešitev so učenci predlagali strategije: med odmorom bi učenec bral in takrat se ne bi smel vključiti v igro; vsak teden so si učenci 4. b razreda izbrali skrivnega prijatelja, ki so mu morali izkazovati prijateljstvo.

V 5. a razredu se tabela z načrtom razreda ni obnesla, saj so nekateri učenci nanjo beležili komentarje, pri čemer niso upoštevali dogovora. Skupaj so se odločili, da nasilno komunikacijo preprečujejo samo s sprotnimi dogovori. Ta način se je izkazal za ustrežnejšega. V 5. b razredu se je tabela z načrtom razreda zelo dobro obnesla, učenci so dogovore dosledno upoštevali in nenasilna komunikacija se je bistveno zmanjšala. Tabela je v rubriki, kjer naj bi bili zapisani prekrški, ostajala večinoma prazna.

V načrtu razreda so se v 6. razredih najpogosteje pojavljala naslednja moteča vedenja: izzivanje, izrekanje žaljivk, zahrbtnost, obrekovanje, norčevanje iz telesnih značilnosti, predvsem dekleta so omenila, da so jih fantje neprimerno nagovarjali v zvezi s telesnim razvojem, podtikanja o tem, kdo je zaljubljen v koga (tudi s strani učencev iz višjih razredov). Učenci so ob koncu šolskega leta povedali, da nimajo občutka, da bi bila nasilna komunikacija v razredu problem. Razen posameznih primerov, ki se pojavijo le občasno, niso opazili novih primerov nasilne oz. neprimerne komunikacije. Glede izrekanja neprimernih/vulgarnih kletvic/izrazov so povedali, da se tako govorjenje pojavlja največkrat pri športnih igrah, sicer se takemu govorjenju izogibajo. Znotraj razreda medsebojne spore velikokrat rešujejo med seboj s pogovorom, če pa zadev ne morejo rešiti sami, se za pomoč obrnejo na razrednika oz. drugo odraslo osebo.

3. VIO

V načrtu razreda so se v 7. in 8. razredu najpogosteje pojavljala naslednja moteča vedenja: neprimeren odnos do sogovorca, žaljenje (svojcev, porekla, primerjanje z živalmi), norčevanje, neprimerni izrazi in besedišče, neprimerne kretnje (dvignjen sredinec), vdiranje v osebni prostor.

Kot rešitev so učenci predlagali naslednje strategije: družbeno koristno delo, raziskanje pomena " grde" besede, stokrat napisati npr. Ne smem preklinjati.

Anonimna anketa, kjer so učenci 8. b razreda na lističe zapisali, kaj jih v odnosu s sošolci najbolj moti, je pokazala, da dobro polovico anketiranih učencev ne moti nič, dobra tretjina učencev je zapisala, da jih moti, kadar jih sošolci zmerjajo ali skušajo biti do njih fizično nasilni (izpostavili so npr. vlečenje, spotikanje, potiskanje in ne konkretnega pretepanja), slaba tretjina pa je

zapisala, da jih moti, kadar so sošolci preglasni, npr. kričijo ali cvilijo in se zaradi tega ne morejo zbrati.

V 3. VIO je bilo mogoče zaslediti največ neprimerne oz. nasilne komunikacije, zato so za preprečevanje takšnega vedenja izvajali naslednje dejavnosti: izdelava načrta razreda na razredni uri, delavnice na temo nenasilne komunikacije, pisanje pisma Zakaj sem vesel, da si moj/-a sošolec/-ka (pisanje pozitivnih misli, namenjenih vsakemu učencu).

V načrtu razreda so se v 9. razredu najpogosteje pojavljala moteča vedenja: neprimeren način, kako se odzovejo v določenih situacijah, ter neprimerna komunikacija doma in v raznovrstnih spletnih klepetalnicah.

Učenci so navedli, da so kletvic in žaljivk »vajeni« in jih več ne prizadenejo. Na razredni uri so o neprimerni komunikaciji in vedenju poročali manj, ker je težava v tem, da se nihče ne želi nikomur zameriti in raje zadeve uredijo sami, bolj ali manj uspešno. V 3. VIO se razredni načrt ni obnesel, učencem se takšna strategija reševanja problemov neprimerne komunikacije ni zdela primerna.

Kot rešitev so učenci predlagali strategije reševanja problemov, kot je ogled tematskega filma, debata in igre vlog.

Ob koncu šolskega leta so učenci sami ugotovili, da je nasilne komunikacije nekoliko manj, saj so postali zrejši in bolj povezani, pojavlja pa se več kletvic in nastopaškega vedenja. Večina je mnenja, da so kletvice in »frajersko« obnašanje neprimerne, le nekaj posameznikov takšnemu vedenju ne pripisuje posebnega pomena, celo zdi se jim, da je to del odraščanja in poistovetenja z njihovimi »vzorniki«.

4.1.2 Razvijanje bralne pismenosti

V skladu z operativnim načrtom za prednostno nalogo bralna pismenost so bile v šolskem letu 2013/2014 izvedene naslednje naloge:

Cilj: izboljšanje tekočnosti branja in branja z razumevanjem

1. sledenje zastavljenemu cilju čez celo šolsko leto in evalvacija stanja na področju prepoznavanja črk in glaskovanja za učence 1. razreda (novembra in junija) – poročili sta priloga
2. sledenje zastavljenemu cilju čez celo šolsko leto in evalvacija stanja branja (hitrost in pravilnost prebranega) za učence 2. razreda (novembra in junija) – poročili sta priloga
3. sledenje zastavljenemu cilju čez celo šolsko leto in evalvacija stanja branja z razumevanjem za učence 3. in 4. razreda (novembra in junija) – poročili sta priloga
4. sledenje zastavljenemu cilju čez celo šolsko leto v oddelkih podaljšanega bivanja (od 1. do 4. razreda) – poročilo je priloga
5. sledenje zastavljenemu cilju čez celo šolsko leto v okviru projekta Popestrimo šolo v okviru naslednjih podaktivnosti: Potrebujem pomoč, Na vrtiljaku črk in Biti drugačen je lepo, kar je zabeleženo v dnevnikih izvajaalk
6. sledenje zastavljenemu cilju čez celo šolsko leto s sodelovanjem na različnih literarnih natečajih (npr. V čarobni svet po sledih Jurke Burke, Poplave idr.), kar je zabeleženo v zapisnikih pedagoških konferenc

Cilj: izboljšanje učnega procesa z uporabo bralno-učnih strategij

1. sledenje zastavljenemu cilju z vsaj štirikratno izvedbo posamezne strategije in evidentiranje opazanj v spletno zbornico (vsi učitelji od 5. do 9. razreda) – poročilo prve izvedbe in poročilo ostalih izvedb sta priloga
2. sledenje zastavljenemu cilju z izvedbo dveh izobraževanj za učitelje, in sicer izobraževanje Z različnimi strategijami do boljšega razumevanja in učinkovitejšega učenja (3. 12. 2013, dr. Milena Kerndl) in izobraževanje Strategije za spodbujanje kritičnega mišljenja (30. 6. 2014, dr. Milena Kerndl)
3. sledenje zastavljenemu cilju s svetovanjem in strokovno podporo učiteljem pri pripravi na hospitacijske ure s strani skrbnice, ravnateljice in vodje prednostne naloge
4. sledenje zastavljenemu cilju z izvedbo 3 medsebojnih hospitacij in analiz le-teh, in sicer (14. 2. 2014, ga. Riedl; 7. 3. 2014 ga. Vrtarić in g. Cuder)
5. sledenje zastavljenemu cilju z izvedbo spremljav dela s strani ravnateljice

Cilj: izboljšanje procesa učenja in učenčeve samoregulacije – učenje učenja

1. sledenje zastavljenemu cilju z izvedbo pogovora z učenci o šolskem delu, učenju in branju (23. 10. 2013, mag. Špela Drstvenšek)
2. sledenje zastavljenemu cilju z izvedbo pogovora z učenci o rezultatih prvega anketnega vprašalnika, o učenju in branju (19. 6. 2014, ga. Iris Strelec; rezultati obeh anketnih vprašalnikov so priloga)
3. sledenje zastavljenemu cilju z izvajanjem že utečenih aktivnosti na šoli (npr. Noč branja, pravljичne urice idr.)
4. sledenje zastavljenemu cilju s pogovorom z učenci o njihovem učenju in uporabnosti posameznih strategij pri le-tem čez celo šolsko leto s strani učiteljev

Na podlagi zapisanega ugotavljamo, da smo celo šolsko leto sledili zastavljenim ciljem in dejavnostim v okviru operativnega načrta in jih tudi v celoti realizirali. Delovna skupina je pripravila dve različni anketi za učence, spletni obrazec za učitelje in naredila analize vseh potrebnih poročil, ki so tudi priloga tega letnega poročila. Rezultati analiz začetnega stanja na področju bralne pismenosti (od 1. do 4. razreda), prvega vprašalnika za učence in prve izvedbe BUS so bili predstavljeni celotnemu učiteljskemu zboru na pedagoški konferenci (24. 3. 2014, ga. Strelec, ga. Prelog). O vseh smo sproti obveščali tudi skrbnico za OŠ Toneta Čufarja Maribor, dr. Mileno Kerndl iz ZRSS. Predstavitev opravljenega dela v tem šolskem letu s kratko evalvacijo je bila izvedena tudi na zaključnem srečanju šol v projektu bralna pismenost (10. 6. 2014, ga. Strelec). Analiza spremljave hospitacij je bila predstavljena celotnemu učiteljskemu zboru na pedagoški konferenci (11. 3. 2014, mag. Drstvenšek).

Zaključni rezultati so bili učiteljskemu zboru predstavljeni meseca avgusta, posredovani pa so bili tudi skrbnici.

Na podlagi rezultatov vseh analiz (zastavljenih kazalnikov kakovosti) ugotavljamo, da so se predvidevanja delovne skupine za bralno pismenost o vključitvi potrebnih aktivnosti za izboljšanje bralne pismenosti pri naših učencih izkazala za pravilna. S strani mnenja učencev se je pokazala potreba po izboljšanju tekočnosti branja in po predstavljenih načinih (strategijah) za izboljšanje njihovega učenja, s strani pobud učiteljev pa potreba po predstavljenih možnostih za izboljšanje učnega procesa. Z načrtovanimi aktivnostmi smo tako vsekakor prispevali k ozaveščanju vseh deležnikov učnega procesa, učenja in branja za izboljšanje le-teh. Člani delovne skupine za bralno pismenost smo tako še trdneje prepričani, da so aktivne učne metode,

kritično mišljenje, metode za uspešno učenje posameznika, tekočnost branja in branje z razumevanje ključne za učinkovit, predvsem pa uspešen učni proces, in to od podajanja znanja do njegove rabe oz. ocenjevanja. Zato bomo z njimi nadaljevali še v prihodnje.

4.1.3 Delo z nadarjenimi učenci – dvig ravni znanja

Cilji	Dejavnosti	Kdo	Kdaj	Merila	Evalvacija (kdaj, kje, na kakšen način)	Realizacija
<p>- pripraviti izvedbeni načrt dela z nadarjenimi učenci s pomočjo kazalcev kakovosti za vzgojno-izobraževalno delo</p> <p>- delati v skladu z izvedbenim načrtom</p>	pregled kazalcev kakovosti ter dopolnitev s svojimi predlogi in komentarji	projektni tim	do 15. 9. 2013		usklajen predlog posredovan ZRSŠ	realizirano
	uporaba diskusijske metode (metoda raziskovalnega učenja) v neposredni praksi (ga. ravnateljica na pedagoški konferenci, učitelj v razredu)	projektni tim učitelji	delavnica v jesenskih počitnicah		na delavnici	realizirano kot delavnice ge. Milene Kerndl iz ZRSŠ v mesecu decembru 2013 in mesecu juliju 2014 na temo kritičnega mišljenja
	poskusna uporaba kazalcev kakovosti, potrditev ali soglasna dopolnitev	projektni tim	oktober 2013		srečanje projektних timov vseh sodelujočih šol	realizirano
	šola oceni svoje delovanje s KKNADOŠ in pripravi izvedbeni načrt dela za naslednje leto	projektni tim	december 2013		sestanki projektnege tima pedagoške konference	realizirano v mesecu marcu 2014
	delo v skladu s projektnim načrtom	projektni tim vsi učitelji	do konca šolskega leta		zaključna pedagoška konferenca	delno realizirano

Projekt, ki ga vodi Zavod Republike Slovenije za šolstvo, se izvaja dve leti, zato bomo spremembe v delovanju šole na področju dela z nadarjenimi učenci vključili v letni delovni načrt šole za šolsko leto 2014/2015.

4.2 USMERITVE ZA NASLEDNJE ŠOLSKO LETO

4.2.1 Strategije za nenasilno komunikacijo

Tudi v šolskem letu 2014/15 bomo spodbujali nenasilno komunikacijo in vedenje. Na področju nenasilne komunikacije je bilo izvedenih veliko aktivnosti na ravni šole in po posameznih razredih. Ga. Urška Bertoncej je pojasnila dejstvo, da je bilo v letošnjem letu izrečenih več vzgojnih ukrepov zaradi nasilne komunikacije, kar kaže na to, da se nasilna komunikacija med učenci žal ni zmanjšala, vendar smo tako učitelji kot učenci odreagirali na vsako nasilje in ga tudi ustrezno kaznovali. Postali smo bolj dosledni in netolerantni do nasilne komunikacije in nasilja, kar je rezultat tega, da že tri leta veliko aktivnosti posvečamo zmanjševanju nasilne komunikacije na šoli. Z odkrivanjem nasilne komunikacije bomo nadaljevali tudi v naslednjem šolskem letu, vendar tega cilja v naslednjem letu ne bomo razvijali v okviru prednostne naloge. Na vzgojnem področju bomo kot prednostno nalogo izvajali razvijanje pomena vrednote – **spoštovanje** v vsakdanjem življenju in v šoli.

4.2.2. Razvijanje bralne pismenosti

V šolskem letu 2014/2015 bomo nadaljevali z določenimi aktivnostmi, in sicer z dejavnostmi za ozaveščanje pomena branja za izboljšanje tekočnosti branja in branja z razumevanjem za učence od 1. do 4. razreda ter z uporabo različnih strategij in aktivnih metod pri pouku za vse učence, predvsem pa za učence od 5. do 9. razreda. Učitelji bodo poleg, zdaj že dobro usvojenih strategij (PV3P, Paukova strategija, VŽN), uporabljali tudi druge aktivne metode v skladu s svojimi letnimi pripravami. **Pri tem bomo člani delovne skupine učitelje pozvali k lastni evalvaciji njihovega dela.** Za učitelje od 1. do 4. razreda predlagamo, da obdržijo zdaj že utečen način preverjanja začetnega in končnega stanja na področju bralne pismenosti in na aktivih za 1. in 2. VIO podajajo poročila. Končne ugotovitve naj predstavijo tudi ostalim učiteljem na skupni konferenci. Za učitelje od 5. do 9. razreda pa predlagamo, da spremljajo potek učnih ur, pri katerih bodo izvajali aktivne metode dela, in opažanja beležijo v svoje priprave. Ta opažanja naj jim služijo pri nadaljnjem načrtovanju njihovega dela. Upoštevajo naj tudi ugotovitve iz letošnjih spremljav hospitacij (predstavljeno na konferenci 11. 3. 2014) ter spremljav hospitacij, ki bodo izvedene v naslednjem šolskem letu (ocena ravnateljice in sodelavcev). Menimo namreč, da po treh letih, odkar se aktivno in načrtno ukvarjamo z bralno pismenostjo, od tega dve leti aktivno s tremi bralno-učnimi strategijami (Paukova strategija, PV3P, VŽN), preverjanje in nadzor s strani delovne skupine o uporabi le-teh pri pouku več nista potrebna, saj so jih učitelji usvojili, sprejeli in jih tudi aktivno uporabljajo. Ugotovitve izvedbe naj bodo torej kazalnik njim samim, predlagamo pa, da se kakšni primeri dobrih praks predstavijo učiteljem na skupnih konferencah oz. da k posameznim uram povabijo tudi svoje sodelavce v smislu medsebojnih prijateljskih hospitacij.

Večjo pozornost bomo namreč letos v okviru te prednostne naloge namenili doslednejšemu upoštevanju različnih taksonomskih stopenj, za kar bomo skupaj s strokovno podporo skrbnice izvedli pregled pisnih preverjanj znanj po vertikali, sprotna svetovanja in po potrebi tudi kakšno dodatno izobraževanje.

Učitelje bomo tudi opominjali na doslednejše pregledovanje šolskih zvezkov učencev pri urah uporabe aktivnih učnih metod, z namenom sledenja njihovemu individualnemu delu in zahtevam ustreznih povzetkov.

4.2.3 Delo z nadarjenimi – dvig ravni znanja

Za šolsko leto 2014/15 smo si zastavili naslednje cilje in aktivnosti:

a) Prioritetni cilj:

- šola in starši spodbujajo učence k razvijanju področij nadarjenosti.

b) Načrt aktivnosti (naloge, nosilci, roki, finančni načrt):

Naloge	Nosilci in sodelavci	Roki	Finančni stroški	Opombe
Delavnice za 2. do 5. razred (naravoslovno matematične, Noč branja, likovne delavnice)	učitelji	skozi šolsko leto		
Delavnice za 6. do 9. razred (naravoslovno matematične, Noč branja, likovne delavnice)	učitelji	skozi šolsko leto		
Tabor za nadarjene od 5. do 6. razreda in tabor za nadarjene od 7. do 9. razreda	učitelji, zunanji sodelavci	skozi šolsko leto		
Poudarek pri pouku na nalogah na višjih taksonomskih stopnjah	učitelji	skozi šolsko leto		
Roditeljski sestanek za starše nadarjenih učencev	ravnateljica, vodja PN Urška Bertoncej	september		

5 PRILOGE

5.1. RAZVIJANJE BRALNE PISMENOSTI

- analiza 1. vprašalnika za učence
- analiza 2. vprašalnika za učence
- analiza začetnega stanja za učence od 1. do 4. razreda
- analiza končnega stanja za učence od 1. do 4. razreda
- analiza 1. izvedbe BUS za učitelje od 5. do 9. razreda
- analiza ostalih izvedb BUS za učitelje od 5. do 9. razreda
- poročilo učiteljev OPB